Nexia CRG reușește cu succes să se implice în informarea publicului cu privire la importanța auditului intern

Nexia CRG reușește cu succes să se implice în informarea publicului cu privire la importanța auditului intern prin intermediul sesiunii de Zoom webinar organizată în data de 11.02.2021.

Participanții s-au arătat extrem de interesați de subiect. Vorbitorii din partea Nexia CRG – Ionuț Zeche, Senior Partner și Clemente Kiss, Partner – Head of Audit, au subliniat faptul că este aproape imposibil pentru o entitate să fie puternică și competitivă fără un audit intern performant și au încercat schimbarea percepției cu privire la auditul intern, de la obligație la necesitate.

Invitatul special al webinarului a fost Adrian Popescu – Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România – care a subliniat importanța auditului intern,
precum și perspectiva auditorului și modul în care acesta poat e aduce valoare adăugată entităților auditate.

Evenimentul a fost un real succes și promite să fie primul din seria ce va urma.

DOBRINESCU DOBREV SCA recrutează un avocat definitiv cu experiență în consultanță și în litigii de contencios administrativ

Candidatul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
– să fie avocat definitiv;
– să aibă experienţă de minimum patru-cinci ani de la definitivat în litigii și consultanță (redactări contracte, consultanță fiscală, drept societar);
– să aibă cunoştinţe teoretice solide în drept material fiscal, procedură fiscală, procedură civilă, Legea nr. 554/2004, Codul administrativ, drept societar, dreptul achizițiilor publice, Codul insolvenței;
– experienţa în instanță și cea de teren, în relaţiile cu autorităţile fiscale, un eventual parcurs profesional anterior în firme de consultanță și audit sau în administrația publică constituie un avantaj;
– constituie, de asemenea, un avantaj preocupările doctrinare, respectiv implicarea în redactarea unor articole de specialitate sau alte studii universitare sau postuniversitare (ASE etc.) în afară de Facultatea de științe juridice;
– limbi de lucru: română şi engleză. Cunoașterea unei limbi de circulație internațională în afară de limba engleză constituie un avantaj.

Mai multe detalii despre societatea noastră de avocatură găsiți **aici**.

Asteptăm CV-urile dumneavoastră la adresa de e-mail: luisiana@dobrinescudobrev.ro

Concluziile Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România

- **Companiile se așteaptă la o creștere a cifrei de afaceri în 2021**
- **Digitalizarea instituțiilor statului se va intensifica pe parcursul acestui an**
- **Nu vom asista la majorări ale taxelor, dar numărul raportărilor financiare crește**
- **Reducerea la plata impozitului pe profit, cea mai utilizată facilitate fiscală**

O mare parte din companii (49,4%) anticipează pentru anul 2021 creșteri ale cifrelor de afaceri, conform rezultatelor sondajului derulat în cadrul Conferinței Anuale de Fiscalitate 2021 EY România, în rândul a peste 1000 de reprezentanți ai mediului de afaceri, participanți la acest eveniment.

Procesul de digitalizare a instituțiilor statului, care va ușura inspecțiile fiscale, va continua în acest an, așa cum a dat asigurări inclusiv Președintele ANAF, Mirela Călugăreanu, invitatul special al Conferinței.

”Digitalul cred că fost cuvântul anului 2020, iar digitalizarea economiei globale – cel mai mare catalizator al schimbării recente. Și în România, în multe domenii, digitalizarea s-a produs aproape peste noapte. Anul acesta, după mulți alții în care acest proces a trenat, sistemul SAF-T ar putea să înceapă să funcționeze”, a declarat Alex Milcev, liderul practicii de Asistență Fiscală și Juridică, EY România.

”Nu vom asista la majorări ale taxelor, după cum înțelegem din declarațiile oficialilor, în ciuda presiunilor asupra bugetului de stat, provocate de deficitul înregistrat în 2020. În schimb, companiile trebuie să se pregătească, pentru că numărul raportărilor către instituțiile de stat este în creștere, cum ar fi, de exemplu, așteptatul SAF-T sau iminentele raportări pe DAC 6”, a spus Mihaela Mitroi, liderul Departamentului de Asistență fiscală și juridică pentru clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA).

”Schimbările pe care le trăim sunt necesare. Traversăm o perioadă dificilă, care poate fi văzută ca un moment de accelerare a anumitor procese – cum ar fi digitalizarea. Ne așteptăm și la alte măsuri de susținere a mediului de afaceri – din câte înțelegem, vor fi noi scheme de ajutor de stat promovate pe platforma unora dintre fondurile europene de care România va beneficia”, a punctat Mihaela Mitroi.

Semnale pozitive se regăsesc și în așteptările mediului de afaceri, având în vedere că mulți dintre reprezentanții mediului de business estimează o creștere a cifrei de afaceri în 2021.

La întrebarea „În ce măsură v-au ajutat facilitățile oferite de stat?”, un procent semnificativ de aproximativ 50% dintre respondenți au spus că puțin sau foarte puțin. *”Explicația ar putea fi că aceste facilități fie au venit prea târziu, fie agenții economici în cauză nu le-au putut accesa”*, a explicat

Mihaela Mitroi.

În schimb, din rândul companiilor care au apelat la facilitățile fiscale oferite de stat în perioada stării de urgență și de alertă, de departe cea mai utilizată este **reducerea la plata impozitului pe profit** – menționată de 40% dintre respondenți, urmată de **șomajul tehnic** – 23% dintre respondenți, **eșalonarea la plată** – 9% și **ajutor de stat** – 9%.

Conform sondajul EY, 44% dintre respondenți au folosit o singură facilitate fiscală, 15% două facilități fiscale și 12% trei facilități fiscale în cursul anului 2020.

Echipa de fiscalitate a EY a purtat participanții și prin ”Odiseea fiscală” a anului 2021, punctând, pe baza modificărilor recente survenite în legislație, câteva aspecte esențiale pe care mediul de afaceri ar trebui să le cunoască.

”Pandemia COVID-19 determină schimbări importante în ceea ce privește capitalul uman, survenite cu viteză meteorică, dincolo de cele conexe cifrelor la nivel macro-economic. Forța de muncă se transformă, relațiile de muncă se flexibilizează și se digitalizează, modelele de taxare apar uneori ca anacronice. Într-un viitor care se schimbă cu viteza luminii, toți ochii trebuie să fie ațintiți asupra implicațiilor fiscale și juridice presupuse de diferitele tipuri de colaborare între companii și indivizi, din ce în ce mai complexe”, a spus Claudia Sofianu, Partener, Lider EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA), Departamentul Impozit pe Venit și Contribuții Sociale.

Georgiana Iancu, Liderul Departamentului de Impozite Indirecte EY România, consideră că, în contextul presiunii bugetare și al unui decalaj de TVA în creștere: *”Ne putem aștepta la o intensificare a inspecțiilor fiscale inclusiv în zona de TVA, iar mediul de afaceri trebuie să acționeze suficient de agil, pentru a răspunde exigențelor inspectorilor fiscali”*.

”Nu ne dorim creșteri ale cotelor de TVA, cred că o soluție

alternativă pentru România poate fi lărgirea bazei impozabile, mai bine zis de reîntregire a ei, raportată la corectitudinea aplicării unor excepții de la regulile de bază în materie de TVA. Concret, susțin mai degrabă creșterea veniturilor din TVA corelată cu validarea aplicării corecte și echitabile a cotelor reduse de TVA de către toți contribuabilii sau prin identificarea acelor operatori economici care, deși angajați în activități economice, nu declară TVA în legătură cu aceste operațiuni”, a completat Georgiana Iancu, liderul Departamentului de Indirecte, EY România.

Liderul practicii de Litigii și controverse fiscale, Emanuel Băncilă, a subliniat importanța reexaminării contestației fiscale: *”Codul de procedură fiscală a fost modificat la sfârșitul anului trecut, prin introducerea posibilității de reexaminare a contestației fiscale. Aceasta reprezintă o a doua șansă pentru contribuabil de a contesta rezultatele unei inspecții fiscale*”.

”De asemenea, contribuabilii trebuie să știe că o nouă regulă obligatorie a fost instituită de Curtea Supremă pentru autoritățile fiscale, în ceea ce privește perioada maximă care poate fi controlată. Încetează, astfel, o perioadă de peste 17 ani în care organele fiscale controlau șase, în loc de cinci ani”, a mai anunțat Emanuel Băncilă.

„Practica recentă a echipelor de inspecție fiscală indică o tendință spre analizarea în detaliu a existenței unui sediu fix în România în cazul prestărilor de servicii”, a avertizat, la rândul său, Costin Manta, director în cadrul Departamentului de Taxe Indirecte, EY România. *”Aceeași tendință poate fi observată și în alte țări din regiune, precum Polonia. În principiu, existența unui sediu fix nu are un impact negativ în sine din punct de vedere a TVA, dar predictibilitatea este cheia în acest caz. În cazul identificării ulterioare a sediului fix de către organele de inspecție fiscală, pot fi impuse atât TVA, cât și dobânzi și penalități de întârziere, acestea din urmă reprezentând*

adevăratul cost pentru contribuabili”, a subliniat Costin Manta.

În ceea ce privește zona de taxe și operațiuni vamale, Mihai Petre, Director, Consultanță vamală și accize, EY România, a arătat că țara noastră face un pas important înainte în normalizarea procesului de vămuire a mărfurilor. *”Nevoia de utilizare a simplificărilor vamale a devenit parte din Programul de Guvernare a României 2020 – 2024. Cu o rată de utilizare de doar 10%, comparativ cu media europeană de 65%, autoritățile din România dau semnalul așteptat de mult timp în piață. Vom asista, sunt convins, la o creștere semnificativă a preocupării societăților comerciale pentru vămuirea simplificată, pentru reducerea costurilor și creșterea predictibilității vămuirii mărfurilor. În fond, ținta asumată prin Programul de Guvernare, de 65% în 2024, nu este neapărat ambițioasă, având în vedere că există foarte multe țări în Uniunea Europeană cu o rată de 70-80%”*, a explicat Mihai Petre.

Blocajele din relațiile cu societățile din jurisdicțiile necooperante au fost, de asemenea, subliniate. *”O modificare legislativă importantă este legată de considerarea drept nedeductibile la calculul impozitului pe profit a cheltuielilor efectuate ca urmare a unor tranzacții cu parteneri situați în state incluse în listele UE ale jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale”*, a arătat Ana Cristian, Director în cadrul Departamentului de Taxe Directe, EY România. Ea a avertizat că țări precum Turcia și Australia, cu care rezidenții români au relații comerciale importante, sunt incluse pe aceste liste, ceea ce poate duce la concluzia că nu se va beneficia de deductibilitate pentru achizițiile de bunuri și servicii din aceste țări. *”În perioada următoare așteptăm clarificări din partea autorităților pe acest subiect foarte delicat”*, a subliniat Ana Cristian.

”Companiile nu ar trebui să se mulțumească în a spune că nu au nimic de raportat, pentru că decizia de a nu raporta trebuie

să fie documentată și susținută în fața autorităților fiscale. Astfel, orice societate trebuie să își facă o listă a tranzacțiilor transfrontaliere ca punct de pornire în analiza DAC 6. Primele două termene de raportare sunt 31 ianuarie, pentru tranzacțiile între 1 iulie 2020 – 31 decembrie 2020, și 28 februarie 2021 – pentru tranzacțiile din ultimi doi ani, adică începând cu 25 iunie 2018 până la 30 iunie 2020. Ceea ce arată că mai este foarte puțin timp de pregătire", a avertizat Raluca Popa, Partener Asociat EY România.

În privința tichetelor cadou, o problemă spinoasă cu care se confruntă companiile de cel puțin doi ani, Stela Andrei, Partener Asociat în cadrul Departamentului de Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, a explicat: „*În ceea ce privește controalele din partea ANAF, se așteaptă ca acestea să continue, ba chiar să se extindă în contextul detașărilor, privind sumele refacturate versus cele impozitate sau ca urmare a schimbului de informații între state.*"

Până acum, au fost intense inspecțiile fiscale pentru transportatori privind diurnele acordate șoferilor. Nu excludem pe viitor ca inspecțiile fiscale să acopere din ce în ce mai mult și partea de impozit pe venit și contribuții sociale – atât la modul general, cât și specific, de exemplu, privind îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru diverse facilități fiscale prevăzute de Codul fiscal și a documentației (IT, construcții), pentru stimulente primite de la autorități. Ne așteptăm și la controale la nivelul persoanelor fizice: fie în contextul marilor averi, dar nu numai – de ex. pe tranzacții imobiliare, tranzacții on-line, posibil și chirii", a anticipat Stela Andrei câteva dintre tendințele anului 2021.

Analizând impactul evoluției tehnologice, Miruna Enache, Partener, Liderul Diviziei de Asistență fiscală în tranzacții, a declarat: *"Economia românească se pregătește de impactul evoluției tehnologice, al trecerii în on-line și digital al multor activități de zi-cu-zi. Avem exemplul altor țări*

europene, care deja au implementat taxarea serviciilor digitale (Franța, Italia, Austria, Spania), dar și presiunea din partea Uniunii Europene, care, pe 14 ianuarie, a relansat consultări în ceea ce privește acest tip de taxă, și din partea OCDE, care are două proiecte în lucru. Astfel, ne așteptăm ca în perioada următoare să vedem o astfel de inițiativă legislativă și în România. În legătură cu evoluția on-line, așteptăm ca până în 2023 să fie implementată o nouă Directivă privind raportarea acestui tip de tranzacții, iar monitorizarea criptomonedelor este următorul subiect al Comisiei Europene."

În zona prețurilor de transfer, Adrian Rus, liderul Departamentului de Prețuri de Transfer, EY România, atrage atenția că: *" În ansamblu, în climatul actual din ce în ce mai transparent, contribuabilii se pot aștepta la o creștere a numărului și intensității controalelor fiscale în privința prețurilor de transfer, dar și la o creștere exponențială a cazurilor de dublă impunere în această zonă. Deci pregătirea pentru aceste inspecții este extrem de importantă și de actualitate."*

"Ghidul emis în decembrie 2020 de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind impactul pandemiei asupra prețurilor de transfer nu propune soluții pentru toate provocările, însă aduce clarificări privind aplicarea principiului valorii de piață și îndeamnă la o analiză atentă a Liniilor Directoare OCDE privind prețurile de transfer, la dialog între contribuabili și autorități fiscale și la flexibilitate în analizele de prețuri de transfer", spune Gabriela Băncescu, Director în cadrul Departamentului de Prețuri de Transfer. *"Companiile pot reduce proactiv controversele din domeniul prețurilor de transfer asigurându-se, în primul rând, că practicile lor sunt bine documentate și în conformitate cu reglementările de prețuri de transfer specifice din România. Controversele asociate unei inspecții pot fi, de asemenea, reduse prin efectuarea de ajustări*

voluntare de prețuri de transfer, atunci când este cazul. În contextul amnistiei fiscale, companiile pot beneficia de amnistie pentru accesoriile generate de baza de impozitare suplimentară declarată în mod voluntar”, a conchis Gabriela Băncescu.

Tendințe și perspective în aplicarea TVA în 2021. Recomandări pentru mediul de afaceri

Autor: Georgiana Iancu, Partener, Lider al departamentului de Taxe Indirecte, EY România

Primele 11 luni ale anului trecut arată încasări nete din TVA de 53,44 mld lei și o scădere cu 9,5% față de aceeași perioadă a lui 2019. Motivele care au contribuit la acest declin, potrivit execuției bugetare, sunt: creșterea rambursărilor de TVA cu 10,8%, facilitățile privind extinderea termenelor de plată a obligațiilor fiscale, dar și evoluțiile nefavorabile din anumite sectoare pe fondul pandemiei (industrie, servicii pentru populație și comerțul cu autovehicule). În condițiile în care Comisia Europeană estimează un deficit în creștere pentru anii următori, de exemplu de 37,4% în 2020, ar trebui să analizăm ce s-a întâmplat în 2020 din punct de vedere TVA, sursele de venit pentru stat, dar și care sunt tendințele pe care ar trebui să le ia în calcul companiile pentru 2021.

Eforturi și mai susținute în prevenirea fraudei TVA, simplificarea procedurilor de colectare și îmbunătățirea cooperării transfrontaliere sunt cele trei fronturi de acțiune

indicate de Comisia Europeană administrațiilor fiscale. De altfel, pachetul de măsuri al UE care vizează îmbunătățirea nivelului de colectare a TVA, precum și un nivel mai mare de echitate în privința colectării taxei acolo unde are loc consumul – în linie cu principiul impozitării cu taxa pe valoarea adăugată – se conturează treptat și în România, printr-o implementare graduală, care a început chiar în ianuarie 2020 și se continuă în 2021.

Transpunerea în legislația națională a pachetului Quick Fixes în perioada ianuarie – februarie a anului trecut a fost un prim pas. Dintre principalele modificări aduse, menționez reformarea condițiilor în care comerțul intracomunitar cu bunuri poate să beneficieze de scutirea de TVA. Practic, cea mai importantă schimbare a vizat prevalența cerințelor de formă (cum ar fi validitatea unui cod de TVA al clientului din alt stat membru, un minim de evidențe documentare privind transportul bunurilor, corectitudinea raportării de TVA) asupra condițiilor de fond (realitatea mișcării intracomunitare a bunurilor).

Așadar, amintindu-ne focusul autorităților fiscale române asupra documentației de transport pentru livrările intracomunitare de bunuri, din primii ani după aderarea României la UE, și ponderea impunerilor cu TVA pe motivul unor deficiențe de formă a scrisorilor CMR, nu putem decât să sfătuim agenții economici să (re)gândească și să revizuiască implementarea unor proceduri și fluxuri de documente suport, care să treacă cu succes Testul Prezumției – un pilon esențial în scutirile de TVA pentru comerțul intracomunitar.

Menținându-ne în sfera scutirilor de TVA, trebuie punctată și interacțiunea cu formalitățile vamale în cazul mișcărilor de bunuri în și din afara Uniunii Europene, identificarea tranzacțiilor care se califică pentru scutiri de TVA, atât în cazul unor tranzacții în lanț, cât și în cazul unor operațiuni de import-export, dar și cazul particular al serviciilor logistice prestate în contextul unor exporturi de bunuri. În

acest din urmă caz, legislația națională a introdus clarificări din jurisprudența UE ce limitează semnificativ aplicabilitatea scutirilor de TVA.

Cu alte cuvinte, scutirile de TVA, deși deseori benefice raportat la impactul asupra fluxurilor de numerar, vin la pachet cu complexități ce țin de îndeplinirea condițiilor legale, la care se adaugă dificultăți operaționale privind documentarea suficientă și corectă a acestor tranzacții. Ne așteptăm ca scutirile de TVA pentru comerțul internațional să rămână un subiect predilect pe agenda inspecțiilor fiscale, astfel că am îndemna mediul de afaceri să se pregătească în consecință.

O altă tendință demarată în 2020, dar de urmărit în 2021, ar fi planul de acțiune la nivelul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și al Uniunii Europene (UE) privind reformarea sistemului internațional de impozitare, astfel încât acesta să surprindă evoluțiile aduse de globalizare asupra economiei (tehnologie, e-commerce, etc.). În ceea ce privește impozitarea profiturilor, centrul dezbaterii este în ce măsură normele existente de impozitare dezvoltate pentru taxarea unor afaceri tradiționale de tipul „brick-and-mortar” mai sunt adecvate pentru impozitarea noilor modele de afaceri (platformele de e-commerce, de pildă). În ceea ce privește TVA, unde principalul obiectiv este impozitarea la locul consumului efectiv, provocarea vine din asigurarea echității și neutralității, într-un context în care regulile existente nu mai corespund realității. Cele mai afectate sunt administrațiile fiscale, care apelează deseori la o interpretare a cadrului legislativ ce excede scopului prevederilor existente, dar și agenții economici, care se regăsesc în fața unor impuneri cu TVA la ani distanță după setarea și rularea unui model de business, ce inițial fusese acceptat de autoritățile fiscale.

Și, dacă ne raportăm la practica inspecțiilor fiscale din ultimul an, dar și la evoluțiile legislației și jurisprudenței

de TVA, principalele tendințe pentru 2021 ar vorbi despre sediul fix.

Astfel, vedem tot mai multe situații în care autoritățile fiscale locale impun TVA pe motivul că nerezidenții care derulează activități în România dispun de resurse tehnice și umane care le creează un sediu fix din perspectiva TVA, având astfel un nexus cu economia locală, care conduce la impozitarea cu TVA românesc.

Principalele sectoare lovite de impuneri cu TVA pe tematica sediului fix sunt: farmaceutic, automotive, produse industriale și chiar energie, în spețe care variază de la colaborarea cu afiliați locali pentru servicii suport, scheme de procesare la comandă sau chiar comercializare în baza unor licențe de activitate.

Ceea ce ne îndeamnă să credem că, în perspectivă, sediile fixe prezintă un potențial foarte mare de litigii fiscale, mai ales dacă avem în vedere și cele două decizii CJUE mult așteptate pe acest subiect. Și mă refer aici la spețele privind închirierea de bunuri imobile și dependența unui distribuitor de compania sa afiliată care prestează servicii de marketing, publicitate și reglementare, în vederea promovării produselor furnizorului și a creșterii cererii pentru produsele acestuia.

De asemenea, observăm de câțiva ani deja o preocupare la nivelul UE (atât din partea administrațiilor fiscale, cât și a Comitetului de TVA) privind impozitarea cu TVA a diverselor modele de afaceri dezvoltate odată cu economia colaborativă și estimăm că aceasta zonă va genera o atenție sporita și în plan local.

O altă tendință importantă pentru 2021 va fi dată de transpunerea Directivei Europene privind pachetul e-commerce, ce are ca termen limită data de 1 iulie 2021. Amintesc doar două din modificările substanțiale aduse de acest pachet, ce ar trebuie să contribuie și el la diminuarea decalajului de

TVA în anii care urmează. Prima se referă la eliminarea plafonului de 10 euro până la care clienții puteau importa bunuri/colete comandate online din afara UE, fără sa plătească TVA, în UE/România. Măsura prezenta un avantaj concurențial față de furnizorii din UE și era deseori exploatată pentru fraudarea TVA și declararea unor valori sub acest prag pentru coletele de import. Pierderile estimate la nivelul UE din astfel de procedee au fost de sute de milioane de euro.

O a doua modificare vizează platformele privind comerțul electronic, care vor deveni responsabile pentru plata TVA atunci când facilitează vânzări de bunuri din partea unor furnizori non-UE (până la 150 euro). Acestea vor avea obligații suplimentare privind păstrarea de informații referitoare la furnizorii de bunuri și natura bunurilor/serviciilor livrate, acționând așadar ca un ajutor pentru administrația fiscală în colectarea TVA.

O nouă tendință de urmărit vine în contextul digitalizării și se referă la nevoia de transformare a funcției de taxe. Treptat, raportarea fiscală în timp real sau la cerere prinde contur și în administrația fiscală din România, cu impact direct asupra mediului de afaceri. Amintesc acum demersurile de conectare a caselor de marcat electronice la infrastructura ANAF (având ca nou termen limită data de 31 Martie 2021), dezvoltarea de către ANAF a sistemului informatic SAF – T în cursul lui 2021, dar și inițiativele anunțate privind facturarea electronică obligatorie.

Deși toate aceste măsuri vin în vederea îmbunătățirii nivelului de colectare a TVA și a reducerii fraudei, pentru mediul de afaceri, pe termen scurt, vor însemna timp și resurse suplimentare – bugete, investiții în tehnologie și infrastructură, plus alt timp și resurse umane dedicate conformării. Pe termen lung, însă, putem spera că efortul va însemna creșterea veniturilor bugetare, iar pentru operatorii de bună credință – mai multă echitate și o concurență reală.

Tendințele în fiscalitate și prețuri de transfer din 2021

Autor: Alina Andrei, Tax & Transfer Pricing Partner al Cabot Transfer Pricing

Tendințele anului 2021 în domeniul fiscalității și mai ales al prețurilor de transfer, arată că și aici se încearcă recuperarea timpului pierdut în 2020.

Cum a fost anul 2020 pentru contribuabili și autorități fiscale?

Contribuabilii, în special cei loviți direct de măsurile restrictive COVID-19 care s-au prelungit până în prezent, au suferit pierderi masive și au fost vizați de o serie de măsuri fiscale (scutiri, amânări de termene) menite să ajute mediul de afaceri să treacă mai ușor peste problemele generate de pandemia COVID-19.

În acest context, majoritatea acțiunilor fiscale (de inspecție de exemplu) au fost suspendate pe parcursul anului 2020, deși nu în totalitate.

În ceea ce privește colectarea taxelor, aceasta a fost afectată de pierderi generate de suspendarea acțiunilor de control și amânări ale altor acțiuni menite să îmbunătățească gradul de colectare (cum sunt de exemplu facturarea electronică sau implementarea fișierului standard electronic de raportare SAF-T).

Partea bună a anului 2020 a fost digitalizarea forțată de împrejurări a aparatului de stat.

Vine nota de plată în 2021? Care va fi vedeta acțiunilor de

control?

Prioritățile ANAF în 2021 au fost anunțate recent într-o conferință de presă și vizează continuarea digitalizării, implementarea SAF-T, extinderea analizelor de risc de control fiscal și reluarea acțiunilor de control suspendate în 2020.

Vedeta acțiunilor de control din ultimii ani a fost dosarul prețurilor de transfer, datorită ajustărilor relativ simple care pot fi efectuate în cazul societăților cu ponderi mari ale tranzacțiilor cu afiliați în total venituri/cheltuieli și care înregistrează pierderi de exploatare.

În 2021, în afară de dosarul prețurilor de transfer, unde am văzut inspecții fiscale inițiate încă din 4 ianuarie, spre deosebire de ceilalți ani când acțiunile de control erau inițiate cel mai devreme începând doua parte a lunii ianuarie, focusul va fi și pe:

- Recenta obligație de raportare a tranzacțiilor transfrontaliere cu potențial de optimizare fiscală instituită prin celebra directivă DAC6
- Comerțul electronic
- Identificarea riscurilor de neconformare fiscală

Nevoia de claritate a noastră, a tuturor ne îndeamnă să observăm tendințele care vor marca perioadele viitoare și acest lucru poate fi realizat cel mai simplu prin cunoașterea trecutului.

În ceea ce privește fiscalitatea și prețurile de transfer, cel mai simplu mod de a anticipa tendințele este să identificăm toate prevederile legislative care ne influențează și să luăm măsuri pro-active pentru a diminua orice riscuri fiscale de ajustare sau neconformitate.

Faptul că în 2021 există o presiune enormă pe bugetul de stat ne poate ajuta să anticipăm cel puțin parțial anumite trenduri fiscale: inspecții fiscale și eventuale majorări de taxe sau

alte acțiuni menite să crească gradul de colectare.

Ce puteți face dacă vă așteptați la un control fiscal în 2021?

- Puteți revizui principalele zone de riscuri fiscale și de prețuri de transfer și corecta erorile trecute prin depunerea de rectificative. Dacă le depuneți până la 31 martie 2021 și dacă acestea vizează datorii fiscale restante la data de 31 martie 2020 atunci, puteți beneficia de „amnistierea” accesoriilor (dobânzi și penalități).
- Puteți estima eventualele ajustări fiscale și de prețuri de transfer pentru a informa grupul despre potențiale modificări ale bugetului anual.
- Puteți stabili proceduri de revizuire trimestrială sau anuală a ariilor fiscale importante și a prețurilor de transfer pentru a evalua și corecta din timp orice riscuri fiscale de ajustare sau de neconformitate.

Lumea clocotește. Ce șanse are programul noului Guvern să fie respectat?

Autor: Mihaela Mitroi, Partener, Asistență Fiscală și Juridică, EY România, lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA)

Început agitat de an: schimbare de președinți, la pachet cu

potențiale creșteri de taxe în Statele Unite. Aparent, acest context ar putea aduce un avantaj pentru Uniunea Europeană, care, influențată de izolarea impusă de anii Trump, a devenit mai independentă, prevalându-se de o reglementare concepută pentru a ține China la distanță. În schimb, în mod paradoxal, la finele a șapte ani de negocieri, între Europa și China pare să se lege o prietenie, căci tocmai s-au angajat să își protejeze reciproc investițiile. Criza sanitară este de așteptat să se prelungească și anul acesta, iar România are un nou guvern. Ce ar putea aduce toate aceste schimbări în plan fiscal?

Noul președinte american, Joe Biden, s-a angajat să sporească veniturile pentru a-și compensa prioritățile politice. Astfel, el vrea să taxeze și mai mult corporațiile – a propus rate în creștere pentru impozitul pe profit, dar și o majorare a GILTI (Global Intangibile Low Tax Income), pentru a le descuraja să mute profiturile în afara SUA, recompensând companiile americane care investesc în America.

Biden și democrații lui din Congres par, în general, aliniați din punct de vedere ideologic, fiind în favoarea principiului ca cei bogați și corporațiile să își plătească partea lor echitabilă de taxe.

De cealaltă parte, China iese întărită din criza sanitară – am văzut cu toții scenele prin care mii de oameni au sărbătorit venirea noului an pe străzile Wuhan-ului. Tot China este cea care, în ultimul an, a avut o creștere economică, de 3,2 %, ce-i drept, dar creștere, în condițiile în care pandemia face ca decalajul SUA și China să se reducă considerabil. Ultimele estimări arată că în 2028 China ar putea egala SUA.

De remarcat și faptul că, în martie, China va deschide al 14-lea plan cincinal axat pe calitate, nu pe cantitate, o schimbare strategică a filozofiei economice, dar și pe consum intern. Până acum, China era dependentă de creștere prin export – însă, prin noua filozofie, își vor baza creșterea și

pe consum intern în egală măsură. Această schimbare de paradigmă vine cu o serie de măsuri moderne pe care China le va implementa (potrivit planului cincinal): economie verde, noi tehnologii, creșterea nivelului de trai (după ce se consideră atins obiectivul cincinalului precedent de eliminare a sărăciei absolute) și reducerea dependenței de evoluția economiei globale. În plus, China a aplicat în 2020, în repetate rânduri, reduceri de taxe stimulând investițiile, dar și afacerile locale.

Tot legat de China, ar mai fi de spus și faptul că, în ciuda declarațiilor care mai de care mai vocale, privind mutarea centrelor de producție în zonele din Europa de Est, afacerile mari – mașini electrice, de pildă, tot acolo s-au dus.

Europa, de cealaltă parte, trebuie să gestioneze nu doar redresarea economică, ci și Brexitul, petrecut, în cele din urmă, cu un Acord, dar care lasă ceva goluri descoperite, cum ar fi, de exemplu, ce se va întâmpla cu entitățile din Marea Britanie care furnizau servicii bancare, care acum, fiind entități terțe, nu își mai pot desfășura activitatea în România fără autorizația Băncii Centrale sau lipsa de certitudine cu privire la modul în care se vor aplica noile norme de securitate socială sau modificările operate pentru lucrătorii detașați.

Europa a trecut prin multe disensiuni anul trecut – a se vedea numeroasele întâlniri pe tema fondului NextGeneration EU, privind redresarea spațiul comun, care au dezvăluit existența mai multor centre de putere, cu interese proprii. Germania, de pildă, care a deținut și președinția Consiliului UE până la 31 decembrie, este țara care a pregătit bugetul pe anul acesta și care și-a impus până la urmă punctele de vedere în privința politicilor economice, încurajându-și, astfel, și companiile proprii.

În plus, ar mai fi de urmărit acordul semnat recent de UE cu China, care prevede garanții pentru investitori, respectarea

proprietății intelectuale, transparență în subvenționarea companiilor chineze de stat și interzicerea transferului forțat de tehnologie. Cu alte cuvinte, egalizează tratamentul companiilor care fac investiții – chineze în UE și europene în China. Acordul vine tocmai la finele anului în care s-a vorbit de delocalizarea companiilor din China, ca urmare a situației de dependență de mărfurile chineze, conștientizată brusc în pandemie, odată cu blocarea lanțurilor de producție și a transporturilor.

Dacă la acest fapt adăugăm și refuzul autorităților franceze de a aviza preluarea unei companii locale de către o firmă americană, deși SUA este cel mai mare investitor din Franța, putem să ne gândim că, de fapt, nimic nu mai este ceea ce pare a fi, punând la îndoială coerența politicilor și relațiilor comerciale occidentale.

Sau, cu alte cuvinte, deși împreună, fiecare pare să fie pe cont propriu. Ceea ce ne aduce la ce poate face noul Guvern prin măsurile anunțate în programul de guvernare pentru atragere de investiții și stimularea economiei locale.

Orice economist ar recomanda dezvoltarea de produse cu valoarea adăugată ridicată și orice fiscalist o administrație fiscală care să lucreze în parteneriat cu contribuabilul, măsuri regăsite, din fericire, în programul de guvernare.

Dacă Guvernul va face ce promite – predictibilitate fiscală, menținerea cotelor actuale de impozitare și menținerea caracterului contraciclic al politicii fiscale și de venituri, reducerea riscurilor fiscale și ancorarea de durată a așteptărilor inflaționiste la niveluri apropiate cu cele din zona euro, adică ceea ce cere de ani buni mediul de afaceri, atunci ar da un bun semnal în piață, care ar amplifica efectele politicilor economice și fiscale avute în vedere.

Trei sunt temele mari care mi-au atras atenția în zona fiscală. Prima vizează planul de elaborare a unui studiu de

impact privind posibile facilitați fiscale în vederea reformării impozitării muncii, inclusiv reducerea contribuțiilor și impozitelor pe echivalentul salariului minim, ce ar urma să fie pilotat din 2022, așa cum înțeleg. Cum se știe, contribuțiile sociale în România sunt la un nivel ridicat, iar o reformă în această zonă ne-ar putea face mai atrăgători în ochii investitorilor.

O altă zonă de interes ar fi consolidarea schemelor de ajutor de stat și a stimulentelor pentru domeniile prioritare, afectate negativ de migrația forței de muncă cu o calificare superioară, prin susținerea parcurilor tehnologice și industriale; prin stimularea înființării de parteneriate de cercetare învățământ și mediul de afaceri; dezvoltarea de politici și mecanisme de finanțare pentru implementarea parteneriatelor public-privat cu partajarea adecvată a costurilor, riscului și recompenselor între guvern și sectorul privat în sectoarele cu o dinamică ridicată a creșterii economice, dar deficitare în competențe disponibile pe piața forței de muncă sau sprijinirea financiară a activităților generatoare de externalizări pozitive (cercetarea – dezvoltarea, eficiența energetică) și taxarea activităților care conduc la externalităţi negative (activitățile poluante). Pentru că acest tip de măsuri ne-ar ajuta să obținem acea valoare adăugată despre care vorbeam.

Dar, ce am apreciat cu adevărat este, mai ales, promisiunea de schimbare a paradigmei relației stat-contribuabil, în special prin susținerea conformării voluntare și a unei administrații mai prietenoase cu plătitorul de taxe. Întotdeauna am fost de părere că plătitorul de taxe trebuie perceput ca un client. Și, de-abia de-aici, am putea începe cu adevărat transformarea.

Pe de altă parte, însă, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că România va trebui să aplice tot ceea ce se hotărăște la nivel european, de care se tot vorbește la Bruxelles – taxa pe plasticul nereciclat sau taxa pe emisiile de carbon impusă

importurilor pe piața unică, de pildă.

În concluzie, bătălia se va da în continuare la nivel global și țările lumii vor continua să caute alte și alte metode prin care să atragă investitori și, deci, venituri. Așa cum am spus mereu, fiind o țară mică, suntem norocoși să ne aflăm în spațiul Uniunii Europene, pentru că avem o mai mare putere de negociere și o piață de desfacere. Ceea ce nu înseamnă, însă, că pe plan local nu trebuie să fim flexibili, creativi și rezilienţi și să nu ne apărăm interesele locale.

Gânduri de început de deceniu

Gabriel **Biriș,**

avocat, Partener al Biriș Goran SPARL

Anul care se încheie va fi în mod sigur adus aminte ca anul pandemiei, anul în care viața ni s-a schimbat așa cum nu credeam că se poate schimba. Stresul generat de pandemie și de măsurile luate de guvernele lumii pentru a limita răspândirea virusului pentru majoritatea sectoarelor economice a fost unul semnificativ. Sistemul de educație a fost perturbat major prin închiderea școlilor. Presiunea pusă pe sistemul medical a fost și este uriașă. Vestea bună pe sfârșit de an sunt vaccinurile dezvoltate și aprobate în timp record, vaccinuri care – pe lângă efectele pur medicale, am credința că vor ajuta și la reducerea fricii de virus și, încet-încet, la revenirea la normal a vieții noastre.

În mod paradoxal, acest an nu a fost deloc unul zbuciumat pentru domeniul nostru – fiscalitatea, lucru pe care eu unul îl consider remarcabil, mai ales în condițiile în care în anii

anteriori «plouase» cu tot felul de modificări ale legislației fiscale, unele cu efecte atât de grave, încât au fost necesare modificări ale modificărilor pentru a le corecta.

Principalele măsuri luate în acest an au fost îndreptate înspre a ajuta companiile să supraviețuiască crizei:

- au fost amânate la plată impozite și contribuții, fără dobânzi și penalități;
- lipsa controalelor fiscale a dus la reducerea semnificativă a litigiilor fiscale;
- au fost amânate executările silite și au fost simplificate foarte mult condițiile pentru a eșalona plata impozitelor;
- a fost lărgită semnificativ sfera de rambursare TVA cu control ulterior, măsură excelentă, ce consider că trebuie să devină regulă în viitor.

Nu a fost majorat niciun impozit, taxă sau contribuție. În plus, sfârșitul de an ne-a adus și câteva măsuri foarte bune pentru anii ce vor urma.

Prima: prin Legea nr. 239/2020 a fost aprobat creditul fiscal pentru creșe și grădinițe. Angajatorii vor putea plăti pentru creșa sau grădinița copiilor angajaților lor, în limita a 1.500 lei/lună, și scădea aceste sume nu numai din impozitul pe profit, dar și din alte impozite. În plus, sumele plătite nu sunt avantaje de natură salarială, nu se rețin impozite și contribuții. Potențialul acestei măsuri pentru dezvoltarea educației timpurii este unul extraordinar și sperăm ca facilitatea să permită refacerea rapidă a sistemului de creșe și grădinițe, cu impact **nu** numai pentru educație (fără de care nu putem spera să reducem analfabetismul funcțional uriaș și nici să avem un capital uman de calitate).

O altă modificare importantă a Codului fiscal – consolidarea fiscală pentru grupurile de companii românești a fost aprobată în Parlament pe sfârșit de an și deja a fost promulgată de

Președinte și publicată în Monitorul Oficial (Legea nr. 296/2020). Începând din 2022, companiile care îndeplinesc condițiile prevăzute în lege vor putea depune declarațiile de impozit pe profit consolidat, pe grup, astfel încât pierderile fiscale înregistrate de o companie să poată fi compensate cu profiturile obținute de alte companii din grup. Este o modificare solicitată de mediul de afaceri încă din 2015, care însă a tot fost amânată până la aprobarea ei în decembrie 2020, care, practic, face din România o importantă locație pentru holdinguri, țara noastră intrând astfel într-un grup select de jurisdicții care pot fi hub pentru investitori.

Avem modificări importante și la Codul de procedură fiscală, Legea nr. 295/2020 atenuând unele dintre dezechilibrele procesuale introduse în defavoarea contribuabililor prin Codul de procedură fiscală din 2015, o perioadă de tristă amintire în ceea ce privește excesele ANAF împotriva contribuabililor. Menționez doar că practica distructivă introdusă atunci, anume blocarea accesului contribuabililor la soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor de impunere prin plângeri penale formulate de inspectorii ANAF, încetează. Conform noilor prevederi, în cazul în care inspectorii sesizează organele de urmărire penală, inspecția se suspendă, nu se emite decizie de impunere (care știm, este executorie), inspecția urmând a se relua după finalizarea procedurii judiciare.

Încheiem, așadar, un an cu evoluții în principal pozitive din punct de vedere fiscal.

La ce să ne așteptăm în 2021?

Principala provocare pentru România este refacerea echilibrului bugetar, deficitul fiind unul uriaș, probabil în jurul a 10% din PIB, în condițiile în care veniturile sunt sub 30% din PIB. Să nu uităm și că România a intrat în 2020, după ani de creștere economică, cu un deficit de 4,4% din PIB în 2019, datorat atât creșterii excesive a cheltuielilor cu

pensiile și salariile bugetarilor (creșteri care au continuat și în 2020), cât și unei politici de spulberare a bazei de impunere prin tot felul de scutiri, de reduceri de impozite sau contribuții sociale obligatorii.

Pentru a înțelege mai bine direcția în care ne îndreptăm, ne uităm la ce prevede Programul de guvernare prezentat de guvernul Cîțu.

Obiectivele generale în ceea ce privește Finanțele publice și fiscalitatea sunt – citez (Primul capitol, Ministerul Finanțelor, secțiunea III, pag. 5):

„Coaliția nu va majora sau introduce noi impozite și taxe. În etapa actuală, principalul efort va fi făcut pentru îmbunătățirea colectării veniturilor, prin:

1. *eliminarea distorsiunilor și lacunelor ce permit minimizarea poverii fiscale, asigurându-se corectitudinea și echitatea în sistem;*
2. *simplificarea regulilor și debirocratizare, pentru a facilita conformarea voluntară și administrarea fiscală,*

- *implementarea unui sistem fiscal mai corect, mai eficient, mai simplu și mai transparent, ce va sprijini activitățile economice”.*

Sunt prevederi generale care folosesc termeni generoși, precum „corectitudine”, „echitate”, „eficiență”.

Și în ceea ce privește administrarea fiscală, Obiectivele specifice prevăd chestiuni importante. În secțiunea „Obiective specifice” (pag. 7), citim următoarele:

„Reforma ANAF și schimbarea paradigmei relației stat-contribuabili vor fi obiectivul principal. Va fi accelerată digitalizarea ANAF și va fi finalizată procedura de conectare a aparatelor de marcat cu jurnal electronic la sistemul informatic național de monitorizare al ANAF și implementarea

sistemului de facturare electronică care permite transmiterea în timp real a facturilor emise către ANAF. Astfel va crește baza de colectare și va fi prevenită evaziunea fiscală.”

Direcția pare evident una bună, ceea ce ne ajută să ne uităm cu optimism la perioada următoare.

Noi suntem însă datori să fim și realiști. Avem un mix de probleme, iar asta înseamnă că avem nevoie de un mix de soluții…

Începând din 2016 (an electoral) și continuând apoi în 2017, 2018 (ani dominați de populismul de care dl Dragnea avea nevoie în speranța că poate câștiga și lupta cu Justiția, după ce câștigase lupta electorală), am asistat la un proces de spulberare a bazei fiscale prin tot felul de scutiri, excepții și tratamente preferențiale. Astăzi, doar 5% din companiile din România mai plătesc impozit pe profit, impozitul pe venit a fost redus de la 16% la 10%, CAS și CASS sunt datorate la salariul minim pe economie de persoanele care obțin venituri din activități independente (nu și de cei care obțin venituri din salarii, unde au fost eliminate și plafoanele existente anterior), iar TVA pentru mâncare este 5% dacă o consumăm la restaurant, dar 9% dacă o consumăm acasă…

Din punctul meu de vedere, nu avem nicio șansă să redresăm bugetul dacă ne cramponăm în a menține intacte măsurile greșite din trecut. Ele trebuie corectate. Așa cum am mai spus, scutirile sau tratamentele preferențiale pentru unii contribuabili (de care beneficiez și eu) nu numai că erodează baza de impunere, dar divizează națiunea, creând categorii diferite de cetățeni/contribuabili „specialii”, pentru care legea prevede că nu trebuie să plătească, și restul, care au obligația să plătească.

În acest context, prevederea inclusă în Secțiunea ˆDirecții de acțiune” a capitolului 3 – Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului (pag. 24 – *„Nu vom introduce*

noi impozite, taxe sau contribuții obligatorii, nu le vom majora pe cele existente, nu vom elimina sau reduce facilități existente”) este cel puțin îngrijorătoare și limitează foarte mult opțiunile pe care acest guvern le are pentru a restabili echilibrele fiscale, bugetare și a asigura resursele pentru a moderniza România și a reduce decalajele existente față de statele cu care ne dorim să ne comparăm.

Revenind, personal cred că mixul de soluții de care avem nevoie este:

1. sarcină fiscală rezonabilă, distribuită proporțional pentru toți contribuabilii, în funcție de mărimea câștigului, și nu de cum este obținut acesta și nici de cine îl obține. Este esențial ca baza de calcul a contribuțiilor sociale să fie plafonată la un nivel rezonabil – maxim 3 salarii medii, iar plafonarea să se facă pe suma veniturilor. Scutirile (toate!) trebuie să dispară. Asta nu se poate face păstrând legislația fiscală așa cum este acum, adică așa cum a fost gândită de domnii Dragnea și Vâlcov;
2. reducerea evaziunii prin eficientizarea ANAF (informatizare, training). Avem un GAP de TVA uriaș, 35%, cel mai mare din UE, de peste 3 ori mai mare decât media UE și tot de peste 3 ori mai mare decât vecinii noștri de la sud, Bulgaria. Nu pot înțelege apatia noastră în legătură cu aplicarea taxării inverse, singura măsură care poate stârpi frauda carusel și, în general, frauda de TVA în B2B, fraudă pe care o estimez la peste 75% din total;

- stoparea creșterii cheltuielilor fixe ale statului, în special a pensiilor și salariilor bugetarilor. Este evident nevoie ca pensiile să crească, dar acest lucru nu trebuie făcut pe seama creșterii datoriei publice, ci pe creșterea numărului de locuri de muncă, în special a celor bine plătite, pe seama reducerii muncii la negru, a evaziunii;

1. investiții publice masive, în special folosind finanțarea pusă la dispoziție de UE, pentru a ne construi infrastructura și moderniza statul. Tot aici aș menționa nevoia de a revizui legislația care a ajuns să blocheze investițiile în Marea Neagră, investiții fără de care uriașa resursă de acolo va rămâne pe fundul mării.

Vom vedea ce va fi. De următoarele luni depinde dacă vom folosi sau nu fereastra de oportunitate care ni se deschide: un ciclu electoral de 4 ani neîntrerupt de alegeri, urmat de un alt ciclu electoral tot de 4 ani, și el, neîntrerupt. Deceniul care începe la 1 ianuarie poate și trebuie să fie deceniul modernizării țării noastre, însă pentru asta trebuie muncă multă și, mai ales, muncă eficientă. Și solidaritate…

Tax Magazine nr. 6 noiembrie – decembrie 2020

Editorial

- **Gabriel Biriș**
  Gânduri de început de deceniu

De actualitate

- **Duncea, Ștefănescu & Asociații**
  Noutăți legislative în materie fiscală. Modificarea Codului fiscal și a Codului de procedură fiscală
- **Adrian Rus, Georgiana Bizdrigheanu**
  Ghidul OCDE de „evaluare” a impactului pandemiei asupra

prețurilor de transfer a fost emis. Ce trebuie să facă companiile?

- **Daniel Jinga, Andreea Oprea**
  Munca de oriunde – considerente fiscale și de securitate socială
- **Alina Andrei**
  Ce preferați: să vă crediteze statul sau să luați împrumuturi de la bănci și afiliați?

Impozite directe

- **Mirela Păunescu, Delia Cataramă**
  Operațiunile de schimb valutar – déjà-vu cu tranzacțiile cu monedă virtuală? (I)
- **Ionuț Măstăcăneanu, Georgiana Calinovici, Alina Pascu**
  Pierderile tehnologice în cazuistica fiscală – cum susținem deductibilitatea fiscală?

Impozite indirecte

- **Lavinia Negoiță, Bogdan Costea**
  Justificarea scutirii de TVA pentru livrarea intracomunitară de bunuri: care sunt regulile din 2020 și când trecem la sistem definitiv?

Procedură fiscală

- **Cristina Oneț**
  Despre înregistrarea fiscală a contribuabililor şi efectele acesteia
- **Ionița Cochințu**
  Garanția constituțională a colaborării dintre Parlament și Guvern în procesul de legiferare cu privire la actele normative ce implică cheltuieli bugetare

Jurisprudență fiscală națională

- **Antoniu Simon, Viorel Terzea**
  Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată

Jurisprudența fiscală a instanțelor europene

- Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada noiembrie – decembrie 2020

România nu a reușit să elimine dubla impunere pentru majoritatea cazurilor închise în 2019

Autor: Raluca Popa, Partener Asociat, Asistență fiscală și juridică, EY România

România a soluționat în 2019 mai puține proceduri de acord reciproc (MAP) decât în 2018, arată ultimul raport al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Prin comparație, în 2018, rata de soluționare a fost de 14%, iar în 2019 de doar 10,2%, procentul României situându-se sub media UE, de 33,7%. O rată de soluționare scăzută înregistrează și Ungaria (20%) și Polonia (21,13%). În plus, majoritatea spețelor rezolvate de România nu au eliminat dubla impunere.

Procedura de acord reciproc (MAP) reprezintă un mecanism de soluționare a litigiilor fiscale transfrontaliere, ce poate fi utilizat atunci când două jurisdicții (state) nu se pun de acord asupra interpretării sau aplicării unor reguli fiscale

sau dispoziții ale Tratatului privind evitarea dublei impuneri. Pentru a înțelege miza acestor proceduri, trebuie să avem în vedere că dubla impunere internațională poate rezulta atunci când două administrații fiscale încearcă să impoziteze aceleași tranzacții sau activități. Altfel spus, fiecare stat încearcă să tragă către propriul buget banii din impozitele realizate de același contribuabil, trecându-l la baza sa impozabilă, în detrimentul celuilalt.

Acum, când competiția pentru atragerea de venituri fiscale este tot mai agresivă, din ce în ce mai multe state analizează cu atenție locul în care se impozitează tranzacțiile, în încercarea de a maximiza valoarea celor impozitate în statul respectiv.

Evident, direct afectate în această competiție sunt companiile, care plătesc impozit pentru aceeași tranzacție în două state diferite. Aici intervine procedura de acord reciproc, care pune statele la aceeași masă cu contribuabilul. Cum un stat poate avea un interes financiar mai mare decât celălalt, contribuabilul își poate găsi, astfel, un partener, care să îl sprijine în litigiul internațional.

În viitor, OECD își propune să vină și mai mult în sprijinul companiilor și să pună un accent și mai mare pe utilizarea acestor proceduri – dovadă și Instrumentul Multilateral pentru Modificarea Tratatelor de Evitare a Dublei Impuneri.

Pentru a produce efectele dorite pentru părțile implicate, companii și jurisdicții, această procedură trebuie să funcționeze cât mai eficient.

Dacă analizăm datele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), România încă mai are de lucru la eficientizarea soluționării procedurii de acord reciproc. Din șapte acorduri închise în anul 2019 în România, două s-au închis prin respingerea accesului la procedură, unul prin retragerea contribuabilului, iar altul a fost rezolvat intern

(unilateral). Restul de trei acorduri soluționate, care vizau prețurile de transfer, nu au eliminat total dubla impunere. Prin urmare, din cele șapte acorduri, niciunul nu a reușit să elimine dubla impunere. În schimb, vecinii noștri, Polonia și Bulgaria, au avut mai multe cazuri rezolvate prin acord bilateral de eliminare completă a dublei impozitări.

În plus, dacă privim statistica OECD îndeaproape, constatăm că, per total, numărul de cazuri intrate în procedura de acord amiabil a crescut până la 2.700 în 2019, într-un ritm destul de accelerat, de aproximativ șapte proceduri inițiate în fiecare zi. De altfel, numărul cazurilor MAP aproape s-a dublat din 2016 și se așteaptă ca această tendință să continue, în ciuda crizei sanitare.

La nivel global, s-a înregistrat și o creștere a numărului de spețe soluționate – cu 70% mai multe în 2019 decât în 2016. În sfera prețurilor de transfer, autoritățile și-au mărit capacitatea de soluționare a procedurii de acord amiabil, închizând în 2019 cu 50% mai multe proceduri amiabile decât în 2016.

OECD mai spune că aproximativ 85% din MAP-urile încheiate pentru cazurile de prețuri de transfer în 2019 au rezolvat complet problema (comparativ cu 80% în 2018), iar timpul de soluționare a acestora a scăzut și el, până la o medie de 25 de luni.

În concluzie, ce ar fi de făcut? Tehnic, avem de recuperat atât decalajul privind rata de proceduri soluționate (de la 10,2% la 33,7 % media UE), cât și pe cel privind intervalul de timp în care se realizează soluționarea procedurilor (de la 86 de luni în Romania la 25 de luni, media OECD).

Dar, pentru a atinge acest nivel, este esențială implicarea autorităților fiscale din România în eficientizarea acestui proces și în derularea unui dialog cu alte state pe tema procedurii de acord reciproc.

Acest demers este important pentru buget (doar anul trecut, Fiscul a stabilit suplimentar în sarcina contribuabililor verificați, prin majorarea bazei impozabile, peste 166 de milioane de euro), pentru poziționarea noastră în raport cu alte state, dar, mai ales, pentru a da încredere companiilor, contribuabililor, că se pot obține rezultate reale și în România.

Grupurile își vor putea recupera pierderile fiscale. Consolidarea fiscală a primit votul Parlamentului

Autor: Miruna Enache, Partener, Asistență fiscală și juridică, EY România

La cinci ani de la introducerea grupului fiscal de TVA, România face pasul următor în domeniul consolidării fiscale. Societățile parte din același grup, care îndeplinesc anumite condiții, vor putea să compenseze pozițiile de profit cu cele de pierdere fiscală și să datoreze, astfel, impozit, doar pe profitul consolidat al grupului. Această măsură, care va permite recuperarea pierderilor fiscale în timp real, prin compensarea cu profitul realizat de alte entități din același grup, a primit săptămâna trecută aprobarea Camerei Deputaților, alături de întreg pachetul de reglementări ce

modifică Codul Fiscal.

Condiții de aplicare. Pentru a putea aplica consolidarea, conform noului Cod, societățile trebuie să facă parte dintr-un grup (condiția minimă este de deținere drept de vot sau participație la capital de 75% pentru o perioadă neîntrerupta de un an, anterioară începerii perioadei de consolidare fiscală); să fie plătitori doar de impozit pe profit; să nu facă parte dintr-un alt grup fiscal în domeniul impozitului pe profit și să nu se afle în dizolvare/lichidare.

Perioada de aplicare a sistemului de consolidare fiscală în domeniul impozitului pe profit este de 5 ani fiscali, iar sistemul este opțional.

Dacă optează pentru consolidare, fiecare membru al grupului fiscal va determina individual rezultatul fiscal, în vreme ce rezultatul fiscal consolidat al grupului se va calcula trimestrial/anual, cumulat de la începutul anului fiscal. Definitivarea și plata impozitului pe profit aferent anului fiscal respectiv se efectuează de persoana juridică care a fost desemnată responsabilă până la termenul de depunere a declarației privind impozitul pe profit.

Fiecare membru al grupului fiscal are obligația să întocmească dosarul prețurilor de transfer care va cuprinde atât tranzacțiile desfășurate cu membrii grupului fiscal, cât și cele realizate cu entitățile afiliate din afara grupului fiscal.

Fiecare membru al grupului trebuie să se supună controlului fiscal competent și să răspundă și separat, și în solidar, pentru plata impozitului pe profit datorat de grupul fiscal pentru perioada cât aparține respectivului grup fiscal.

Avantaje și dezavantaje. Principalul avantaj privește fluxul de numerar: se poate recupera la nivel de grup pierderea fiscală înregistrată de anumiți membri ai grupului, ceea ce determină o diminuare a sumei de impozit plătite efectiv la

nivelul grupului, fără să mai fie necesare alte operațiuni costisitoare.

Un alt avantaj ar fi de ordin practic: de plata și declararea impozitul pe profit pentru grup se va ocupa o singură persoană juridică desemnată.

Între dezavantaje, am numi riscul ieșirii din grupul fiscal al unui membru sau desființarea grupului fiscal înainte să se împlinească perioada minimă de 5 ani. Acest eveniment ar determina obligația de recalculare a impozitului pe profit la nivelul membrului respectiv și al grupului fiscal pentru perioada în care s-a aplicat sistemul de consolidare, cu stabilirea de dobânzi și penalități de întârziere aferente.

Un alt dezavantaj ar veni din faptul că pierderea fiscală înregistrată de un membru al grupului, înainte de perioada aplicării sistemului, nu poate fi recuperată decât din rezultatul fiscal al acelui membru. Se poate recupera din rezultatul fiscal consolidat al grupului doar pierderea înregistrată în perioada aplicării sistemului de consolidare fiscală. De asemenea, în cazul desființării grupului fiscal după perioada minimă de 5 ani, doar persoana juridică desemnată poate recupera pierderea fiscală înregistrată și nerecuperată în perioada consolidării fiscale a întregului grup.

În concluzie, introducerea în legislație a acestui mecanism fiscal necesar răspunde unei îndelungi așteptări a mediului de afaceri din România. Deși noua măsură adoptată generează doar o consolidare parțială, pentru că nu include determinarea poziției fiscale consolidate (nu elimină efectul fiscal al tranzacțiilor intra-grup), prin introducerea noului concept în legislația națională, se reduc dezavantajele competitive ale grupurilor de persoane juridice române în fața grupurilor stabilite în statele ce oferă posibilitatea consolidării. Așa cum arată și nota de fundamentare a proiectului, este stimulată crearea și dezvoltarea de holdinguri românești,

atrăgând investițiile străine în România. În plus, sunt reduse costurile afacerilor românești, se reduc impedimentele stabilirii celor mai eficiente structuri de afaceri și se îmbunătățește integritatea sistemului fiscal.

Consolidarea este un mecanism fiscal comun și pentru alte state membre ale Uniunii Europene, cum ar fi Austria, Olanda, Cipru, Luxemburg, Franța, Germania, Irlanda, Polonia, Portugalia.